

PLAN DE IGUALDADE

CEIP AMOR RUIBAL

ÍNDICE

1. Introducción.

2. Contextualización normativa e do centro.

3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTIfobia.

4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan:

5. Medidas concretas de actuación nos seguintes ámbitos:

5.1. Organización do centro.

5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.

5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.

6. Seguimento e avaliación.

1. Introducción.

O plan de igualdade basease nos principios de valores democráticos, transversalidade, inclusión, igualdade de oportunidades e visibilidade:

-Valores democráticos: A coeducación constitúe un modelo educativo que garante os valores sobre os que sustentan as sociedades democráticas (igualdade, liberdade, xustiza) pois garante a defensa dos dereitos humanos.

-Transversalidade. A perspectiva de xénero intégrase no proxecto educativo como estratexia de introdución da transversalidade nas políticas públicas educativas.

-Inclusión. A aplicación da perspectiva de xénero supón a erradicación de calquera situación de discriminación do alumnado por razón de sexo, xénero, identidade de xénero ou orientación sexual.

-Igualdade de oportunidades. O centro educativo axuda á construción dunha sociedade libre na que mulleres e homes teñan as mesmas oportunidades de realización persoal e profesional.

-Visibilidade. O plan de igualdade contribúe a transmitir un coñecemento libre de estereotipos que favorece a identificación e o recoñecemento de todos os saberes máis alá do xénero.

2. Contextualización normativa e do centro.

O desexo de construción dunha sociedade igualitaria por razón de xénero non nace só da vontade das autoridades públicas, senón que ademais ten un marco normativo, tanto estatal como autonómico, no que se ampara. Máis alá do principio lexislativo de transversalidade, que obriga a que ~~a~~ que o obxectivo da igualdade de xénero estea presente en todas as políticas públicas e na acción administrativa, no caso concreto da educación, o lexislador asume a súa importancia estratéxica para a consecución da igualdade.

A Constitución española de 1978 recoñeceu no artigo 14 a igualdade ante a lei por razón de sexo, pero, máis alá dese

recoñecemento formal, estableceuse no artigo 9.2 que é unha obriga dos poderes públicos promover as condicións para que esa igualdade sexa real e efectiva e, de xeito moi similar, o noso Estatuto de autonomía atribúelles a mesma obriga aos poderes públicos no ámbito da nosa Comunidade Autónoma, de tal xeito que a promoción da igualdade debe estar presente en toda a actividade administrativa autonómica e en concreto na que ten que ver coa regulación e co fomento da educación, materia na que tamén o Estatuto atribúe competencia plena á nosa Comunidade Autónoma en toda a súa extensión, niveis e graos, modalidades e especialidades sen prexuízo do disposto na Constitución e nas leis orgánicas para a competencia estatal.

No marco da Unión Europea, a igualdade entre homes e mulleres constitúe un dos principios de actuación das institucións comunitarias que deben ter presente en todas as súas accións. Isto figura recollido no artigo 8 do Tratado de Funcionamento da Unión Europea. No eido concreto da educación a *Resolución do Parlamento Europeo, do 9 de xuño de 2015, sobre a estratexia da UE para a igualdade entre mulleres e homes despois de 2015* considera que os estereotipos de xénero seguen tendo unha grande influencia no ámbito educativo e destácase o papel decisivo que desempeña a educación e a capacitación na loita contra eses estereotipos e para poñer fin á discriminación baseada no xénero, así como os seus efectos positivos para as mulleres e para a sociedade e a economía en xeral.

ÁMBITO ESTATAL

No ámbito estatal o preámbulo da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, xapon de manifesto que a educación é o medio de transmitir e, ao mesmo tempo, derenovar, a cultura e o acervo de coñecementos e valores que a sustentan. Así, un dos principais fins que se persegue coa educación é a formación no respecto dos dereitos e das liberdades fundamentais e da igualdade efectiva de oportunidades entre mulleres e homes, así como a valoración crítica das desigualdades, de forma que sirvan para superar os comportamentos sexistas.

Deste xeito, calquera órgano con competencias relacionadas coa educación pode exercer unha importante influencia en cuestións que atinxen á consecución da igualdade de xénero.

O artigo 1 da Lei orgánica 2/2006, do 3 de maio, de educación, establece como principio da educación **“o desenvolvemento, na escola, dos valores que fomenten a igualdade efectiva entre homes e mulleres, así como a prevención da violencia de xénero”**. No artigo 2 dise que o sistema educativo se orientará á consecución de determinados fins, entre os que salienta a **“educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais, na igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres (...)”**.

A Lei orgánica 3/2007, do 22 de marzo, para a igualdade de mulleres e homes establece:

Artigo 23. A educación para a igualdade de mulleres e homes.

O sistema educativo incluírá entre os seus fins a educación no respecto dos dereitos e liberdades fundamentais e na igualdade de

dereitos e oportunidades entre mulleres e homes. Así mesmo, o sistema educativo incluírá, dentro dos seus principios de calidade, a eliminación dos obstáculos que dificultan a igualdade efectiva entre mulleres e homes e o fomento da igualdade plena entre unhas e outros.

Artigo 24. Integración do principio de igualdade na política de educación.

1. As administracións educativas garantirán un igual dereito á educación de mulleres e homes a través da integración activa, nos obxectivos e nas actuacións educativas, do principio de igualdade de trato, evitando que, por comportamentos sexistas ou polos estereotipos sociais asociados, se produzan desigualdades entre mulleres e homes.
2. As administracións educativas, no ámbito das súas respectivas competencias, desenvolverán, con tal finalidade, as seguintes actuacións:
 - A. A atención especial nos currículos e en todas as etapas educativas ao principio de igualdade entre mulleres e homes.
 - B. A eliminación e o rexeitamento dos comportamentos e contidos sexistas e estereotipos que supoñan discriminación entre mulleres e homes, con especial consideración a iso nos libros de texto e materiais educativos.
 - C. A integración do estudo e aplicación do principio de igualdade nos cursos e programas para a formación inicial e permanente do profesorado.

- D. A promoción da presenza equilibrada de mulleres e homes nos órganos de control e de goberno dos centros docentes.
- E. A cooperación co resto das administracións educativas para o desenvolvemento de proxectos e programas dirixidos a fomentar o coñecemento e a difusión, entre as persoas da comunidade educativa, dos principios de coeducación e de igualdade efectiva entre mulleres e homes.
- F. O establecemento de medidas educativas destinadas ao recoñecemento e ensino do papel das mulleres na Historia".

ÁMBITO AUTONÓMICO

No ámbito autonómico son moitas as disposicións normativas que recollen instrumentos para acadar unha educación e formación en igualdade entre mulleres e homes. Así, o Decreto legislativo 2/2015, do 12 de febreiro, polo que se aproba o texto refundido das disposicións legais da Comunidade Autónoma de Galicia en materia de igualdade establece:

Artigo 17. O currículo regulador do sistema educativo.

1. A Xunta de Galicia adoptará, dentro das súas competencias, as medidas conducentes a lles proporcionar, tanto ás mulleres coma aos homes, unha educación para a igualdade. Para estes efectos, o currículo regulador da práctica docente de cada un dos niveis, etapas, ciclos, graos e modalidades do sistema educativo adaptarase ás

seguintes especificacións relativas a obxectivos, contidos, metodoloxía e criterios de avaliación:

- A. A comprensión do valor constitucional da igualdade entre ambos sexos como obxectivo de especial atención, sen que, en ningún caso, se admitan contidos, metodoloxía ou criterios de avaliación transmisores, directa ou indirectamente, dunha distribución estereotipada de papeis entre os sexos ou dunha imaxe de dominación dun sexo sobre o outro en calquera ámbito da vida.
 - B. O enriquecemento do contido curricular coas contribucións ao coñecemento humano realizadas polas mulleres no pasado e no presente, e co axeitado reflexo do papel das mulleres na evolución histórica.
 - C. A adquisición, en alumnos e alumnas, dos coñecementos e das actitudes necesarias que lles permitan, cando acaden a madurez, atender as súas propias necesidades domésticas e os labores familiares compartidos, inclusive as cargas parentais e a atención de familiares que, por dependencia, necesiten a asistencia doutras persoas, mulleres ou homes.
 - D. O fomento das vocacións femininas naquelas áreas onde se atopen infrarrepresentadas as mulleres e o fomento das vocacións masculinas naquelas áreas onde se atopen infrarrepresentados os homes, buscando evitar as decisións profesionais derivadas de prexuizos.
 - E. A garantía da coeducación na Comunidade Autónoma de Galicia dentro das súas competencias propias.
2. A Xunta de Galicia incluírá nos programas de formación do

profesorado, como materia específica, a igualdade e a violencia de xénero.

Artigo 18. Erradicación de prexuízos nos centros docentes.

1. Non se admitirán, no centro docente, as desigualdades entre alumnos e alumnas sustentadas en crenzas, prexuízos, tradicións ou prácticas consuetudinarias transmisoras, directa ou indirectamente, dunha distribución estereotipada de papeis entre os sexos ou dunha imaxe de dominación dun sexo sobre o outro en calquera ámbito da vida.

2. De forma directa, as docentes e os docentes non permitirán ningunha forma de machismo e de misoxinia que puidese existir no seo da comunidade escolar e, nomeadamente, entre nenos e nenas e adolescentes, aplicarán activamente principios pedagóxicos de respecto á identidade e á imaxe das mulleres.

Con tales efectos, nos regulamentos internos dos centros educativos, deberán explicitarse as medidas de corrección ou sanción de comportamentos sexistas".

Por outra parte o artigo 19 refírese á **integración da igualdade na formación profesional** dispoñendo:

"No desenvolvemento das súas competencias sobre deseño dos contidos dos títulos de formación profesional, autorización, xestión e homologación dos centros formativos, programación e execución de actuacións concretas, información e orientación profesional, avaliación da calidade e cantas outras poida asumir no marco da Lei orgánica 5/2002, do 19 de xuño, das cualificacións e da formación profesional, a Xunta de Galicia favorecerá a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes mediante actuacións

tendientes a evitar calquera tipo de discriminación, a eliminar a segregación profesional horizontal e vertical e mais a eliminar a totalidade das desvantaxes de partida que afecten o colectivo das mulleres".

Tanto o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia como o Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato na Comunidade Autónoma de Galicia establecen o obxectivo da igualdade entre mulleres e homes na sociedade como finalidade primordial dos distintos niveis educativos, incluíndo tamén diversas referencias nos contidos concretos dos currículos. Tamén os decretos aprobados nos últimos anos que regulan cada currículo de ciclos formativos e as ensinanzas especiais teñen como denominador común a presenza deste obxectivo.

Do mesmo xeito, a Lei galega 11/2007, do 27 de xullo, para a prevención e o tratamento integral da violencia de xénero dedica o capítulo III do Título I ás medidas encamiñadas á formación e prevención da violencia de xénero, cuxa efectividade acadou especial importancia en momentos, nos que este problema, de primeira magnitude en todo o Estado, segue presente e incluso con lamentables incrementos, para o cal tamén se debe considerar, tendo en conta que estamos referíndonos ao ámbito educativo, a persistencia de patróns de comportamento de dominación do home sobre a muller nas xeracións máis novas, tal como indican os últimos estudos oficiais, crebando tendencias que se cría que estaban en diminución.

Con respecto á integración da diversidade sexual débese ter

en conta o establecido na Lei 2/2014, do 14 de abril, pola igualdade de trato e a non discriminación de lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais en Galicia, que dedica o capítulo V ás medidas no ámbito da educación establecendo o seguinte:

Artigo 22. Inclusión da realidade LGTBI nos plans de estudos

A consellaría competente en materia de educación incorporará a realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual nos contidos transversais de formación de todo o alumnado de Galicia naquelas materias en que sexa procedente, dará audiencia ao Consello e, de ser o caso, escoitará as asociacións, organizacións e colectivos LGTBI. Así mesmo, visibilizaranse na educación os diferentes modelos de familia establecidos nestalei.

Ademais, revisará os contidos de información, divulgación e formación que xa existan nos distintos niveis de ensino e noutros ámbitos formativos.

Artigo 23. Actitudes

A Administración educativa galega, en colaboración co departamento competente en materia de igualdade, fomentará a realización de actividades dirixidas á comunidade escolar para a prevención de actitudes e comportamentos discriminatorios pola orientación sexual ou a identidade de xénero.

Artigo 24. Formación do persoal docente

Estableceranse actividades de formación para o persoal docente existente. Así mesmo, incorporarase a realidade LGTBI e os distintos modelos de familia aos cursos e másters de formación

do futuro persoal docente e aos plans de estudos das titulacións de Educación Social, Maxisterio, Pedagogía, Psicoloxía e Dereito.

Artigo 25. Divulgación da realidade LGTBI entre as ANPA

A consellaría competente en materia de educación, en colaboración coas ANPA, deseñará contidos para as escolas de pais e nais relativos á realidade LGTBI e aos diferentes modelos de familia.

Artigo 26. Combater o acoso e favorecer a visibilidade

1. Estableceranse actuacións para combater o acoso escolar por razón de orientación sexual ou identidade de xénero, favorecendo a visibilidade do alumnado LGTBI e a plena normalidade das distintas orientacións sexuais e identidades de xénero. Así mesmo, informarase sobre os mecanismos de denuncia dos casos de acoso.
2. Para os efectos de favorecer a visibilidade e de integrar de forma transversal a diversidade afectivo-sexual nos centros escolares, a consellaría competente en materia de educación favorecerá nos centros sostidos con fondos públicos a realización de actividades específicas próximas a datas de celebracións internacionais relacionadas co recoñecemento efectivo de dereitos a persoas lesbianas, gays, transexuais, bisexuais e intersexuais".

Por outra parte o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia establece como un obxectivo da educación primaria desenvolver unha actitude contraria aos "prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de

discriminación por cuestións de diversidade afectivo - sexual”. Así mesmo o Decreto 86/2015, do 25 de xuño, polo que se establece o currículo da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato inclúe entre os seus elementos transversais evitar “os estereotipos que supoñan discriminación por razón da orientación sexual ou da identidade de xénero, favorecendo a visibilidade da realidade homosexual, bisexual, transexual, transxénero e intersexual”.

O Decreto 8/2015, do 8 de xaneiro, polo que se desenvolve a Lei 4/2011, do 30 de xuño, de convivencia e participación da comunidade educativa en materia de convivencia escolar (DOG do 27 de xaneiro), contempla a **integración do principio de igualdade entre mulleres e homes**, para o que resolve establecer, sobre a base dun diagnóstico previo, as necesidades, os obxectivos, as directrices básicas e as actuacións, incluíndo a mediación na xestión dos conflitos, e conterà actuacións preventivas, reeducadoras e correctoras.

Así pois, entre os **principios informadores e fins das normas de convivencia** recóllese a educación en igualdade de dereitos e oportunidades entre homes e mulleres. Indica que a comunidade educativa, no seu conxunto, velará pola aplicación daquelas medidas que vaian encamiñadas a fomentar o respecto ás diferenzas, entre elas, a igualdade efectiva entre mulleres e homes.

Do mesmo xeito, será tamén un **principio que deberá rexer a composición da comisión de convivencia**, que terá entre as súas funcións, impulsar accións dirixidas á promoción da convivencia, especialmente no que se refire ao fomento das actitudes, para garantir a igualdade entre mulleres e homes, a igualdade de

trato de todos os membros da comunidade educativa e a resolución pacífica de conflitos.

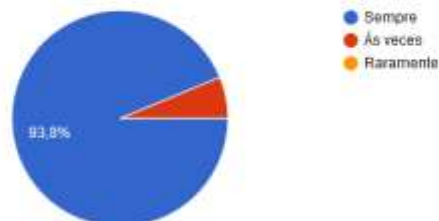
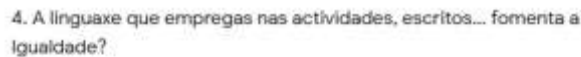
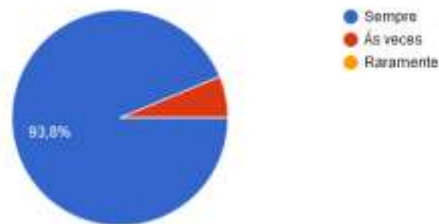
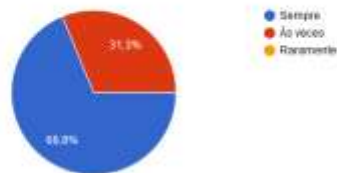
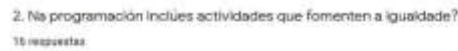
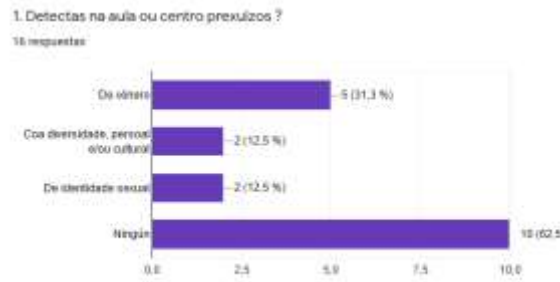
Entre os **obxectivos xerais do plan de convivencia** sinálase, fomentar nos centros educativos os valores, as actitudes e as prácticas que permitan mellorar o grao de aceptación e cumprimento das normas e avanzar no respecto á diversidade e no **fomento da igualdade entre homes e mulleres**. Indícase como outro obxectivo facilitar a prevención, detección e eliminación de todas as manifestacións de violencia, especialmente do acoso escolar, da **violencia de xénero** e das actitudes e comportamentos xenófobos e racistas.

Así mesmo, a igualdade entre homes e mulleres estará presente entre as **actuacións formativas**, nos **programas** relacionados coa mellora da convivencia nos centros e recursos educativos, nas **medidas complementarias** para a mellora da convivencia e nas **medidas correctoras** das condutas gravemente prexudiciais.

3. Análise da situación do centro en relación coa igualdade de xénero, coa violencia de xénero e coa LGBTifobia.

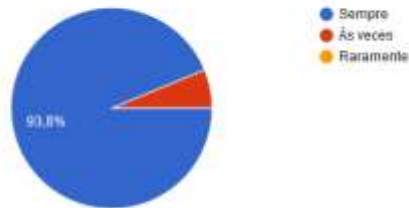
Para facerse a análise empregouse un formulario Google que se lle proporcionou ao profesorado

Estes son os resultados:

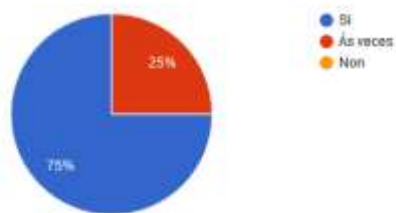
5. A linguaxe que se emprega no centro, nas actividades, escritos...fomenta a igualdade?

16 respostas

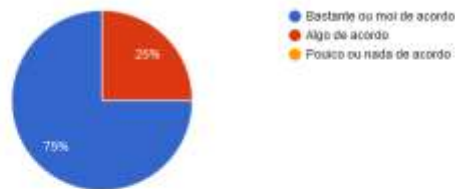
6. Proporciónanselle ao teu alumnado referentes femininos nos diferentes ámbitos da súa educación?

16 respostas

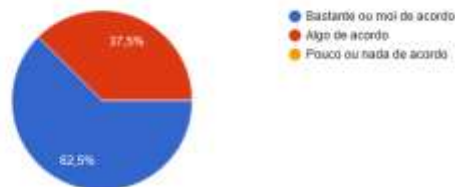
7. Manexas estratexias para intervir educativamente diante dun prexuízo de xénero, identidade sexual ou diversidade

16 respostas

8. É necesario realizar formación sobre a intervención diante dos prexuízos citados

18 respostas

4. Obxectivos coeducativos que se abordan no plan:

- 4.1. Promover a igualdade de oportunidades entre mulleres e homes.
- 4.2. Prever, detectar e intervir en casos de violencia de xénero.
- 4.3. Promover o respecto pola diversidade afectivo-sexual.
- 4.4. Prever, detectar e intervir en casos de LGBTIfobia.

5. Medidas de actuación nos seguintes ámbitos:

5.1. Organización do centro.

- favorecer a representación de homes e mulleres nos órganos de decisión e representación de xeito equitativo.
- nomear unha persoa responsable en materia de igualdade no Consello Escolar para participar no impulso do Plan de igualdade.
- difundir o plan entre os distintos axentes da comunidade (con especial atención ás familias).
- promover a formación do profesorado, do alumnado e das familias en materia de igualdade.
- empregar unha linguaxe inclusiva e igualitaria na actividade do centro.
- colaborar con outras entidades na realización de actividades coeducativas. arredor das datas coeducativas do calendario escolar (25 de novembro, 8 de marzo, celebracións LGBTI etc.).
- concretar o desenvolvemento curricular da educación afectivo-sexual integral para todo o alumnado do centro.
- promover pautas de actualización curricular e revisión do material didáctico con perspectiva de xénero.
- participar en programas específicos de igualdade de xénero para traballar a coeducación desde o currículo etc.

5.2. Eliminación dos estereotipos de xénero na transmisión dos valores e dos saberes.

- revisar as **programacións didácticas** e a práctica docente desde unha perspectiva de xénero para incluír as mulleres relevantes en cada ámbito do saber, os saberes asociados tradicionalmente ás mulleres, as desigualdades de xénero, para completar a historia da humanidade...
- revisar o **material didáctico** empregado na aula (valores, normas, representacións, selección dos contidos, das personaxes, das imaxes,

da linguaxe, da proposta de actividades).

- realizar actividades de **sensibilización** na aula.
- realizar actividades de información e **sensibilización** coas familias.

5.3. Xestión dos espazos, dos recursos e as oportunidades de realización vocacional de xeito inclusivo.

- difundir información a través do **taboleiro** no centro.
- promover **lecturas coeducativas** a través da biblioteca escolar.
- revisar a idoneidade dos **contidos audiovisuais** das actividades do centro.
- revisar a idoneidade das **entidades colaboradoras** co centro en canto ao respecto á diversidade sexual e de xénero, poñendo o foco nas empresas.
- empregar **contidos de actualidade** para sensibilizar sobre a necesidade de avanzar cara á igualdade real.
- xestionar as actividades e da ocupación do **patio** para favorecer a inclusión.
- promover a cooperación nos **espazos tecnolóxicos**.
- promover a **participación do sexo menos representado** nas actividades científico-tecnolóxicas, deportivas, artísticas, de coidado etc.

5.4. Inclusión dos valores coeducativos na xestión da convivencia escolar.

- promover o respecto e do bo trato entre mulleres e homes.
- promover actividades de coidado entre persoas, do medio ambiente etc.
- promover o respecto cara á diversidade sexual e de xénero.
- promover metodoloxías activas participativas e cooperativas.
- promover a corresponsabilidade na realización das tarefas.
- promover actividades de intervención social na comunidade educativa.

6. Seguimento e avaliación anual.

A Avaliación anual do Plan vai integrada na memoria anual cos seguintes aspectos:

- Os obxectivos do plan que poden agruparse en dous ámbitos:- Promoción dunha educación na Igualdade.-Prevenición, detección e intervención en condutas contrarias a Igualdade
- Unha concreción anual de medidas.
- Uns indicadores de logro para este seguimento e avaliación anual do plan.
- Unha ferramenta de medición. Neste caso un formulario Google a cumprimentar polo Claustro no final de curso.

Obxectivo	Medida anual	Indicador de logro	Ferramenta
Promover unha educación na Igualdade	-Adecuar as programación de aula e PXA aos principios da Igualdade: -presenza de referentes femininos -respeto pola diversidade afectivo-emocional.	-PXA e programacións cumpren estes requisitos como norma.	Formulario Google
	-Empregar unha linguaxe inclusiva en todos os ámbitos do centro.	-Toda produción do centro cumpre este requisitos como norma.	
-Prevenición, detección e intervención en condutas contrarias á Igualdade	-Programar nos diferentes niveis actividades de sensibilización para a Igualdade	-As diferentes conmemoracións relativas á Igualdade contan coa participación de todo o centro.	
		-Prográmase alomenos unha actividade sensibilizadora por nivel.	
	-Detectar e dar respostas axeitadas ás condutas contrarias.	-A resposta ás condutas contrarias foi efectiva	

FORMULARIO GOOGLE

Plan de Igualdade https://docs.google.com/forms/d/1E1P5011w-11D5v84q3-1_Cg1PR...

Diagnóstico da situación

***Obrigatorio**

1. Correo *

2. 1. A PXX contemplou: -presenza de referentes femininos -respeito pola diversidade afectivo-emocional

Marca solo un ovalo.

Sempre

Habitualmente

Ás veces

2. 2. A programación de auzs contemplou: -presenza de referentes femininos -respeito pola diversidade afectivo-emocional

Marca solo un ovalo.

Sempre

Habitualmente

Ás veces

1 de 3 17/10/2021, 14:49

Plan de Igualdade https://docs.google.com/forms/d/1E1P5011w-11D5v84q3-1_Cg1PR...

3. 3. A linguaxe que se empregou nas producións do centro é inclusiva

Marca solo un ovalo.

Sempre

Habitualmente

Ás veces

4. 4. A linguaxe que empregaches nas tuas producións é inclusiva

Marca solo un ovalo.

Sempre

Habitualmente

Ás veces

5. 5. Leváronse a cabo no centro nas conmemoracións relativas á igualdade

Marca solo un ovalo.

si

non

6. 6. Programáronse actividades de sensibilización sobre a igualdade para o teu nivel?

Marca solo un ovalo.

si

non

B. 7. Detectaches na aula ou centro prexuízos ?

Selecciona todos los que correspondan.

- De xénero
- Coa diversidade, persoal e/ou cultural
- De identidade sexual
- Ningún

9. 8. A intervención diante das condutas contrarias á igualdade foi eficaz?

Marca solo un óvalo.

- Sempre
- Habitualmente
- Ás veces

10. 9. É necesario realizar no centro (PFPP) formación sobre a intervención coas condutas contrarias á igualdade?

Marca solo un óvalo.

- Prioritario
- Opcional

Este contenido no ha sido creado ni aprobado por Google.

Google Formulario